

i *Tillsammans för*
livet

MISSION OCH EVANGELISATION I EN VÄRLD I FÖRÄNDRING

Översättning *Gunilla Gunner*. **Språklig och teologisk granskning** *Robert Odén, Olle Kristenson och Anna Ljung*.
Redaktörer: *Robert Odén och Olle Kristenson*.

Förord

Tillsammans för livet – det är den inbjudan som Kyrkornas världsråd genom det nya missionsdokumentet vill ge till kyrkor i hela världen.

Svenska missionsrådet och Sveriges kristna råd vill genom att översätta dokumentet till svenska erbjuda större möjligheter att använda det i ett svenskt sammanhang. Missionsdokumentet inbjuder oss att samtala och reflektera över hur vi som kyrkor och kristna lever i mission. Hur vi i ord och handling berättar evangeliet, antingen det handlar om Jesus som befriaren eller om ansvaret för skapelsen. Dokumentet konstaterar att mission inte främst handlar om att öka kyrkornas medlemstal utan om hur kyrkan på olika sätt förkroppsligar Guds frälsning i världen.

Majoriteten kristna lever idag i Asien, Afrika och Latinamerika. Mission är inte längre enbart något som sker

från en kontinent till en annan, utan är en angelägenhet för alla kristna överallt. Missionens riktningar finns inom länder och kontinenter och mellan länder och kontinenter. Det föränderliga landskap som kyrka och mission lever i kräver förnyat tänkande och nya sätt att arbeta. Mission tillhör kyrkans väsen och tar sig många uttryck. Vilka beror på de sammanhang det handlar om.

Missionsdokumentet får liv först när det börjar läsas och användas. Låt det få, med hjälp av den heliga Andens inspiration, förnya Guds kyrkas mission i Sverige och hela världen.

Eva Christina Nilsson
Generalsekreterare
Svenska missionsrådet

Karin Wiborn
Generalsekreterare
Sveriges kristna råd

Innehåll

Tillsammans för livet: Introduktion av temat.....	5
Missionens Ande: Livets andetag.....	11
Frihetens Ande: Mission från marginalerna.....	19
Gemenskapens Ande: Kyrka i rörelse.....	27
Pingstens Ande: Goda nyheter för alla.....	37
Livets fest: Till slut hävdar vi	46
Fotnoter.....	52

Tillsammans för livet:
INTRODUKTION AV TEMAT

Ett nytt dokument från Kyrkornas världsråd om mission och evangelisation

KOMMISSIONEN FÖR MISSION och evangelisation (Commission on World Mission and Evangelism, CWME) har sedan Kyrkornas världsråds (KV) generalförsamling i Porto Alegre 2006 arbetat med att ta fram ett nytt ekumeniskt missionsdokument, det som du håller i din hand. Missionsdokumentet presenterades vid KV:s tionde generalförsamling 2013 i Busan, Korea, efter att enhälligt ha antagits av KV:s centralkommitté på Kreta, Grekland, 5 september 2012. Sedan Internationella missionsrådet (IMR) integrerades med KV i New Delhi 1961 har det endast fun-

nits ett officiellt policydokument om mission och evangelisation som antogs av KV:s centralkommitté 1982, *Mission och evangelisation: Ett ekumeniskt dokument*.

Syftet med det ekumeniska arbete som nu gjorts är att söka förhållningsätt, riktlinjer och en vision för en förnyad förståelse och praxis för mission och evangelisation i ett föränderligt landskap. Dokumentet vänder sig till en läsekrets som är vidare än KV:s medlemskyrkor och dess anknutna missionsorganisationer, så att vi tillsammans kan engagera oss för liv i överflöd för alla, ledda av livets Gud!

1 Vi tror på den treenige Guden: skaparen, frälsaren och upprätthållaren av allt liv. Gud skapade *oikoumene* till sin avbild och verkar ständigt i världen för att bejaka och skydda livet. Vi tror på Jesus Kristus: världens liv och Guds kärlek inkarnerad för världen (Joh 3:16). Att bekräfta livet i all dess fullhet är Jesu Kristi främsta angelägenhet och uppdrag (Joh 10:10).

Vi tror på Gud, den heliga Anden: livgivaren, som upprätthåller, ger kraft och förnyar hela skapelsen (1 Mos 2:7, Joh 3:8). Att förneka livet är att avvisa livets Gud. Gud bjuder oss att delta i den treenige Gudens livgivande mission och ger oss kraft att vittna om visionen om liv i överflöd för alla i en ny himmel och en ny jord. Hur och var urskiljer vi Guds livgivande arbete som gör oss redo att delta i Guds mission idag?

2 Mission utgår från den treenige Gudens hjärta och den kärlek som förenar den heliga treenigheten flödar över hela mänskligheten och skapelsen. Den missiонерande Guden som sände Sonen till världen kallar hela Guds folk (Joh 20:21) och utrustar det med kraft att vara en

”Mission utgår från den treenige Gudens hjärta

hoppets gemenskap. Kyrkans uppdrag är att lovsjunga livet och att med den heliga Andens kraft stå emot och förvandla alla destruktiva krafter som hotar livet. Hur viktigt är det inte att ”[t]a emot helig ande” (Joh 20:22) för att bli levande vittnen om det kommande gudsriket! Hur kan vi idag, utifrån en förnyad förståelse av Andens mission, återupptäcka Guds mission i en värld av förändring och mångfald?

3 Livet i den heliga Anden är missionsuppdragets innersta väsen, kärnan i varför vi gör det vi gör och hur vi lever våra liv. Spiritualiteteten ger den djupaste meningen åt våra liv och motiverar våra handlingar. Den är en helig gåva från Skaparen, kraften att bejaka och vårda livet.

Denna missionens spiritualitet har en förvandlande dynamik som genom människors andliga engagemang kan förändra världen med Guds nåd. Hur kan vi återerövra mission i form av en omvandlande spiritualitet som bejakar livet?

4 Gud sände inte Sonen för att frälsa enbart mänskligheten eller bara ge oss en del av frälsningen. Evangeliet innebär goda nyheter för varje del av skapelsen och för varje nyans av våra liv och samhällen. Det är därför nödvändigt att känna igen Guds mission i en kosmisk mening och att bejaka allt liv. Hela *oikumene* är förenat i Guds livsväv. Det finns uppenbara hot mot vår planets framtid. Vilka konsekvenser får detta för vårt deltagande i Guds mission?

5 Den kristna missionens historia har präglats av föreställningar om geografisk expansion från ett kristet centrum till de ”onådda områdena”, till jordens yttersta gräns. Idag möter vi ett kyrkligt landskap som är radikalt förändrat. Det beskrivs som global kristendom, där majoriteten kristna antingen bor eller har sitt ursprung i det globala syd eller öst.¹ Migrationen har blivit ett glo-

balt, komplext rörelsemönster som omvandlar det kristna landskapet. Framväxten av starka pentekostala och karismatiska rörelser från olika lokala centra är ett av de mest anmärkningsvärda kännetecknen på kristenheten globalt idag. Vilka insikter för missionens och evangelisationens teologi, dagordning och praxis ger denna förskjutning av kristenhetens tyngdpunkt?

6 Mission har uppfattats som en rörelse från centrum till periferi, från de privilegierade till dem av samhället marginaliserade. Nu gör de som lever i marginalerna anspråk på att ha en nyckelroll som förvaltare av missionsuppdraget och bekräftar att mission innebär förändring.

Denna omkastning av rollerna när det gäller att förstå vad mission innebär har stark grund i Bibeln eftersom Gud utvalde det dåraktiga, de fattiga och maktlösa (1 Kor 1:18-31) till att främja Guds mission för rättvisa och fred så att livet kan blomstra. Om det är ett skifte i förståelsen av mission från ”mission till marginalerna” till ”mission från marginalerna”, vilket är då det speciella bidrag som de som lever i marginalerna har att ge? Och varför är deras erfa-

renheter och visioner avgörande för att tänka nytt kring mission och evangelisation idag?

7 Vi lever i en värld där kärleken till mammon hotar evangeliets trovärdighet. Marknadsideologin sprider budskapet att den globala marknaden kommer att rädda världen genom obegränsad tillväxt. Denna myt är ett hot inte bara mot det ekonomiska livet utan även mot människors andliga liv, och inte bara mot mänskligheten utan även mot hela skapelsen.

Hur kan vi förkunna de goda nyheterna och gudsrikets värderingar på den globala marknaden? Hur kan vi besegra marknadsandan? Vilka missionella handlingar kan kyrkan utföra mitt i de ekonomiska och ekologiska orättvisor och kriser som råder i världen?

8 Alla kristna kyrkor och församlingar är kallade att vara levande budbärare av evangeliet om Jesus Kristus, de goda nyheterna om frälsning. Evangelisation är att tillitsfullt men ödmjukt dela vår tro och övertygelse med andra människor. Detta är en gåva till andra som visar på

” Evangelisation är att tillitsfullt men ödmjukt dela vår tro

Guds kärlek, nåd och barmhärtighet i Kristus. Det är den oundvikliga frukten av genuin tro. Därför måste kyrkan i varje generation förnya sitt engagemang för evangelisation som en väsentlig del av hur vi förmedlar Guds kärlek till världen. Hur kan vi förkunna Guds kärlek och rättvisa till en generation som lever i en individualiserad, sekulariserad och materialistisk värld?

9 Kyrkan lever i mångreligiösa och mångkulturella sammanhang och den nya informationsteknologin leder till att människor runtom i världen får en större medvetenhet om varandras identiteter och strävan. Lokalt och globalt är kristna engagerade tillsammans med människor

” Kyrkan ... måste bli en inkluderande gemenskap

från andra religioner och kulturer i att bygga upp samhällen präglade av kärlek, fred och rättvisa. Mångfald är en utmaning för kyrkorna och ett genuint engagemang för interreligiös dialog och interkulturell kommunikation är därför nödvändigt. Vilka är de ekumeniska ståndpunkterna kring att gemensamt vittna om och praktisera en livgivande mission i en värld med många religioner och kulturer?

10 Kyrkan är Guds gåva till världen för dess förvandling på väg mot Guds rike. Kyrkans uppdrag är att ge nytt liv och berätta om Guds kärleksfulla närvaro i vår värld. Vi måste delta i Guds mission i enhet, övervinna splittringarna och spänningarna som finns ibland oss, så att världen kan tro och alla bli ett (Joh 17:21). Kyrkan,

gemenskapen av Kristi efterföljare, måste bli en inkluderande gemenskap som finns till för helande och försoning för världen. Hur kan kyrkan förnya sig själv, bli missionell och arbeta tillsammans för livet i dess fullhet?

11 Detta dokument, som växt fram genom arbetet inom CWME, lyfter fram några centrala utvecklingslinjer i förståelsen av den heliga Andens mission inom den treenige Gudens mission (*missio Dei*). Detta samlas under fyra huvudrubriker:

- *Missionens Ande: Livets andetag*
- *Frihetens Ande: Mission från marginalerna*
- *Gemenskapens Ande: Kyrka i rörelse*
- *Pingstens Ande: Goda nyheter för alla*

Reflektion kring dessa perspektiv gör det möjligt för oss att omfamna dynamik, rättvisa, mångfald och förvandling som viktiga begrepp för mission i dagens föränderliga landskap. Som svar på de frågor som ställts ovan avslutar vi med tio bekräftande teser för mission och evangelisation idag.

Missionens Ande:
LIVETS ANDETAG

Andens mission

12 Guds ande – *ru'ach* – svepte fram över vattnet i begynnelsen (1 Mos 1:2), livets källa och mänsklighetens andetag (1 Mos 2:7). I den hebreiska bibeln ledde Anden Guds folk – inspirerade till vishet (Ords 8), gav kraft att profetera (Jes 61:1), gjöt liv i döda ben (Hes 37), framkallade drömmar (Joel 2) och gav förnyelse som en ära till Herren i templet (2 Krön 7:1).

13 Samma Guds ande, som ”svepte fram över vattnet” i skapelsen, sänkte sig över Maria (Luk 1:35) och frambringade Jesus. Det var den heliga Anden som gav Jesus kraft i dopet (Mark 1:10) och utrustade honom för hans uppdrag (Luk 4:14, 18). Jesus Kristus dog på korset uppfylld av Guds ande. Han överlämnade sin ande (Joh 19:30). I döden uppväcktes han ur gravens kyla som den förstfödde från de döda till liv av den heliga Anden (Rom 8:11).

14 Efter sin uppståndelse visade sig Jesus Kristus för sina lärjungar och gav dem missionsuppdraget: ”Som Fadern har sänt mig sänder jag er” (Joh 20:21-22).

Genom den heliga Andens gåva, ”kraft från höjden”, formades de till en ny gemenskap som vittnar om hoppet i Kristus (Luk 24:49, Apg 1:8). I enhetens anda levde den tidiga kyrkan tillsammans och delade hennes ägodelar mellan hennes medlemmar (Apg 2:44-45).

15 Andens ekonomi som gäller hela skapelsen och det unika i Andens återlösande verk måste förstås tillsammans som Andens mission för en ny himmel och en ny jord där Gud slutligen kommer att bli ”allt, överallt” (1 Kor 15:24-28). Den heliga Anden verkar ofta i världen på mystiska och okända sätt bortom vår föreställningsförmåga (Luk 1:34-35, Joh 3:8, Apg 2:16-21).

16 Bibliska exempel visar på en rad olika sätt att förstå den heliga Andens roll i mission. Ett perspektiv på den heliga Andens roll i mission framhäver den heliga Anden som helt beroende av Kristus. Anden är parakleten, den som kommer som vägledare och försvarare först efter att Kristus gått till Fadern. Den heliga Anden ses som Kristi fortsatta närvaro, förmedlaren som ska fullfölja missions-

uppdraget. Denna förståelse leder till en missionsteologi som fokuserar på sändningen och vägen framåt.

17 Ett annat perspektiv betonar att den heliga Anden är ”sanningens ande” som leder oss till ”hela sanningen” (Joh 16:13) och som blåser vart han/hon vill (Joh 3:8) och på så sätt omfattar hela kosmos. Därför proklamerar den heliga Anden som Kristi källa och kyrkan som det eskatologiska återsamlandet (*synaxis*) av Guds folk i Guds rike. Det andra perspektivet lägger fast att de troende går vidare i fred (i mission) sedan de fått en glimt och försmak av det eskatologiska gudsriket i nattvardens gemenskap. Mission i betydelsen att gå vidare är resultatet av, snarare än upprinnelsen till, kyrkan och det benämns ”liturgin efter liturgin”.²

18 Vad som står klart är att vi genom Anden deltar i kärlekens mission som är hjärtat i treenighetens liv. Detta resulterar i kristna vittnesbörd som oavbrutet förkunnar Guds frälsande kraft genom Jesus Kristus och som ständigt bekräftar Guds aktiva engagemang genom

”Mission är överflödet av den oändliga kärleken i treenigheten

den heliga Anden i hela den skapade världen. Alla som bejakar Guds utgivande kärlek inbjuds att delta tillsammans med Anden i Guds mission.

Mission och den blomstrande skapelsen

19 Mission är överflödet av den oändliga kärleken i treenigheten. Guds mission börjar med skapelsen. Skapelsens liv är sammanflätat med Guds liv. Guds andes mission omfattar oss alla i en oändlig nådesakt. Vi är därför kallade att röra oss bortom ett snävt människocentrerat synsätt för att istället omfamna mission som ger uttryck för vår försonade relation med allt skapat liv. Vi hör jorden

ropa när vi lyssnar till ropen från de fattiga och vi vet att från dess början har jorden ropat till Gud över mänsklighetens orättvisa (1 Mos 4:10).

20 Det finns redan en positiv rörelse i våra kyrkor för mission som sätter skapelsen i centrum genom kampanjer för ekologisk rättvisa, en mer uthållig livsstil och utvecklandet av en andlighet med respekt för jorden. Men ibland har vi glömt att hela skapelsen ingår i den försonade enhet till vilken vi alla är kallade (2 Kor 5:18-19). Vi tror inte att jorden går under och att endast själen räddas. Både jorden och våra kroppar behöver förvandlas genom Andens nåd. Jesaja och Johannes uppenbarelse vittnar om detta: En ny himmel och en ny jord (Jes 11:1-9, 25:6-10, 66:22, Upp 21:1-4).

21 Vårt deltagande i mission, vårt liv som delar i skapelsen och vår praktik av Andens liv måste vävas samman eftersom de ömsesidigt förvandlar varandra. Vi borde inte söka det ena utan de andra. Gör vi detta förfaller vi till en individualistisk andlighet som falskeligen leder

oss till att tro att vi kan tillhöra Gud utan att tillhöra vår nästa. I så fall hemfaller vi åt en andlighet som gör att vi mår bra medan andra delar av skapelsen lider och trängtar.

22 Vi behöver en ny omvändelse (*metanoia*) i vårt missionsuppdrag, en omvändelse som öppnar för en ny ödmjukhet vad gäller Guds andes mission. Vi tenderar att förstå och praktisera mission som något som görs av medmänsklighet *för* andra. Istället kan människor delta i gemenskap *med* alla i skapelsen i lovsången till Skaparens verk. På många sätt missionerar skapelsen för mänskligheten. Naturen har till exempel en kraft som kan hela det mänskliga hjärtat och kroppen. Vishetslitteraturen bekräftar skapelsens lov till Skaparen (Ps 19:1-4, 66:1, 96:11-13, 98:4, 100:1, 150:6). Skaparens glädje och förundran inför skapelsen är en av källorna till vår spiritualitet (Job 38-39).

23 Vi vill bekräfta vår andliga förbindelse med skapelsen, men verkligheten är att jorden förorenas och exploateras. Konsumism utlöser inte gränslös tillväxt utan leder snarare till ett obegränsat utnyttjande av jor-

dens resurser. Mänsklig girighet bidrar till den globala uppvärmningen och andra former av klimatförändringar. Om denna trend fortsätter och jorden på ett ödesdigert sätt skadas, vad är då vår föreställning om frälsning? Mänskligheten kan inte ensam räddas medan resten av den skapade världen går under. Ekologisk rättvisa kan inte skiljas från frälsning, och frälsning kan inte komma utan en ny ödmjukhet som respekterar behoven hos allt liv på jorden.

Andliga gåvor och urskiljning

24 Den heliga Anden ger gåvor fritt och utan åtskillnad (1 Kor 12:8-10, Rom 12:6-8, Ef 4:11). De ska delas för att bygga upp andra (1 Kor 12:7, 14:26) och för att återupprätta hela skapelsen (Rom 8:19-23). En av Andens gåvor är förmågan att skilja mellan olika andar (1 Kor 12:10). Vi urskiljer Guds ande varhelst livet bekräftas i sin fullhet och i alla dess dimensioner, inklusive frihet för de förtryckta, helande och försoning av söndrade gemenskaper och återupprättande av skapelsen. Vi urskiljer också onda andar varhelst död och livsförstörande krafter härskar.

” Vi urskiljer Guds ande varhelst livet bekräftas i sin fullhet

25 De första kristna upplevde, liksom många idag, en värld med många andar. Nya testamentet vittnar om olika andar, inklusive onda andar, andar ”sända att tjäna” (det vill säga änglar, Heb 1:14), härskare och makter (Ef 6:12), odjuret (Upp 13:1-7) och andra makter – både goda och onda. Aposteln Paulus vittnar också om en andlig kamp (Ef 6:10-18, 2 Kor 10:4-6) och apostlarna Jakob och Petrus uppmanar oss att stå emot djävulen (Jak 4:7, 1 Pet 5:8). Kyrkorna är kallade att känna igen den livgivande Andens verk i världen och att tillsammans med den heliga Anden arbeta för Guds rättvisa välde (Apg 1:6-8). När vi känner igen den heliga Andens närvaro är vi kallade att svara och inse att Guds ande ofta är omvälvande. Detta leder oss bortom gränser och överaskar oss.

26 Vårt möte med den treenige Guden är ett inre möte, ett personligt möte och ett gemensamt möte, men leder oss också utåt i vår strävan för mission. De traditionella symbolerna för och benämningarna på Anden (såsom eld, ljus, dagg, fontän, smörjelse, helande, smältande, värmande, tröst, stöd, styrka, vila, renande, lysande) visar att Anden känner våra liv, och hänger samman med alla aspekter av relationer, liv och skapelse som också berör mission. Anden leder oss till olika situationer och tillfällen, till träffpunkter med andra, till utrymmen för möten och till avgörande lägen i människors kamp.

27 Den heliga Anden är vishetens ande (Jes 11:2, Ef 1:17) och vägleder in i hela sanningen (Joh 16:13). Anden inspirerar mänsklig kultur och kreativitet, vilket betyder att det ingår i vår mission att erkänna, respektera och arbeta tillsammans med den livgivande visdom som finns i varje kultur och kontext. Vi beklagar att den missionsverksamhet som varit kopplad till kolonisationen ofta har nedvärderat kulturer och misslyckats med att erkänna den visdom som funnits hos lokalbefolkningar. Lokal visdom

och kultur som är livsbejakande är en gåva av Guds ande. Vi lyfter fram vittnesbörd från folk vilkas traditioner har föraktats och hånats av teologer och vetenskapsmän, trots att deras visdom erbjuder oss en vital och ibland ny riktning som på nytt sätter oss i förbindelse med Andens liv i skapelsen. Detta hjälper oss att reflektera över de sätt på vilka Gud uppenbaras i skapelsen.

28 Det är inte vår sak att påstå att Anden är med oss, men andra kan erfara detta i våra liv. Aposteln Paulus uttrycker detta genom att uppmuntra kyrkan till att bära Andens frukter, vilket innebär kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, självbehärskning (Gal 5:22-23). När vi bär dessa frukter hoppas vi att andra ska känna igen den kärlek och kraft som Andens verk för med sig.

Förvandlande spiritualitet

29 Genuint kristet vittnesbörd är inte bara *vad* vi gör i mission utan *hur* vi lever vårt uppdrag. Den

missionerande kyrkan kan endast upprätthållas genom den spiritualitet som är djupt rotad i treenighetens kärleksfulla gemenskap. Spiritualiteten ger våra liv dess djupaste mening. Den ger stimulans, motivation och en dynamik till resan genom livet. Den är energi för livet i dess fullhet och kallar oss till engagerat motstånd mot alla krafter, makter och system som förnekar, förstör och förminskar livet.

30 Missionens spiritualitet är alltid förvandling. Den bjuder motstånd och försöker omvandla alla värderingar och system som förstör livet oavsett var de är närvarande – i våra ekonomier, vår politik eller till och med i våra kyrkor. ”Vår trohet till Gud och det liv vi fått som gåva av Gud tvingar oss att konfrontera avgudalikhedens föreställningar, orättvisa system, politik som förtrycker och exploaterar i vår nuvarande ekonomiska världsordning. Ekonomi och ekonomisk rättvisa är alltid en fråga om tro eftersom de rör vid själva kärnan i Guds vilja med skapelsen.”³ Missionens spiritualitet motiverar oss att tjäna Guds livsuppehållande ekonomi, inte mammons, att dela livet vid Guds bord snarare än att tillfredsställa individuell

” Missionens spiritualitet är alltid förvandling

girighet, att driva på förändring för en bättre värld genom att utmana de mäktigas egenintressen som bara vill upprätthålla status quo.

31 Jesus har sagt till oss: ”Ni kan inte tjäna både Gud och mammon” (Matt 6:24). Tanken om obegränsad tillväxt genom den fria globala marknadens dominans är en ideologi som hävdar att det inte finns något alternativ, och som kräver en oändlig mängd uppoffringar av de fattiga och av naturen. ”Det ger det falska löftet om att kunna rädda världen genom att skapa rikedom och välstånd, samtidigt som det kräver en total lojalitet som gränsar till avgudadyrkan.”⁴ Detta är mammons globala system som

skyddar en obegränsad tillväxt av rikedom enbart för de rika och mäktiga genom ändlös exploatering. Detta girighetens torn hotar hela Guds skapelse. Guds rike står i direkt motsats till mammons imperium.

32 Förvandling kan förstås i ljuset av påskens mysterium: ”Ty har vi dött med honom skall vi också leva med honom; härdar vi ut skall vi också härska med honom” (2 Tim 2:11-12). I tider av förtryck, diskriminering och oförrätter är Kristi kors en Guds kraft till frälsning (1 Kor 1:18). Även i vår tid har människor betalat med sina liv för sitt kristna vittnesbörd, vilket ger oss alla en påminnelse om lärjungaskapets pris. Anden ger kristna modet att leva ut sin övertygelse även i tider av förföljelse och martyrskap.

33 Korset kallar till ånger mot bakgrund av maktmissbruk och ett felaktigt utövande av makt i missionen och i kyrkan. ”Oroade av den maktens asymmetri och obalans som splittrar och bekymrar oss i kyrkan och världen, kallas vi till omvändelse, till kritisk reflektion

kring maktstrukturer och till ett ansvarsfullt sätt att använda makt.”⁵ Anden ger makt till de maktlösa och utmanar de mäktiga att avsäga sig sina privilegier till förmån för de maktlösa.

34 Att uppleva livet i Anden är att smaka på livet i dess fullhet. Vi är kallade att vittna om en rörelse för livet och att fira allt som Anden ständigt kallar till liv och att vandra i solidaritet för att korsa förtvivlans och ångestens floder (Ps 23, Jes 43:1-5). Mission skapar en förnyad medvetenhet i oss om att den heliga Anden möter och utmanar oss på alla nivåer i livet, förnyar och förändrar tider och platser för våra personliga och gemensamma resor.

35 Den heliga Anden är närvarande hos oss som en medvandrare, men aldrig på ett uddlöst eller beskedligt sätt. Till det som överraskar med Andens verk hör de sätt på vilka Gud verkar från platser som tycks vara i marginalerna och genom människor som ser ut att vara utestängda.

Befrielsens Ande:
MISSION FRÅN MARGINALERNA

36 Guds avsikt med världen är inte att skapa en annan värld utan att återskapa vad Gud redan har skapat i kärlek och vishet. Jesus inledde sin verksamhet med att hävda: Att vara fylld av Anden innebär att ge de förtryckta frihet, ge blinda syn och förkunna Guds rikes ankomst (Luk 4:16-18). Han uppfyllde själv detta genom att välja att vara med sin tids marginaliserade människor, inte som uttryck för paternalistisk välgörenhet, utan för att deras situationer vittnade om syndfullheten i världen, och deras längtan efter liv pekade på Guds avsikter.

37 Jesus Kristus relaterar till och omfamnar de mest marginaliserade i samhället, för att konfrontera och förvandla allt det som förnekar livet.

Detta inbegriper kulturer och system som genererar och upprätthåller omfattande fattigdom, diskriminering och avhumanisering, och som utnyttjar eller förstör människor och jorden. Mission från marginalerna kräver en förståelse för det komplexa i maktförhållanden, globala system och strukturer och lokala kontextuella förhållanden. Kristen mission har ibland tolkats och utövats på sätt

som missat att erkänna Guds ställningstagande för dem som alltid tvingats till marginalerna. Därför inbjuder mission från marginalerna kyrkan att åter betrakta mission som en kallelse från Guds ande som verkar för en värld där livet i sin fullhet är tillgängligt för alla.

Varför marginaler och marginalisering?

38 Mission från marginalerna strävar efter att motverka orättvisor i livet, kyrkan och missionen. Den syftar till att vara en alternativ missionerande rörelse som går emot föreställningen om att mission endast kan utföras av dem med makt till dem utan, av de rika till de fattiga eller av de privilegierade till de marginaliserade. Sådana förhållningssätt kan bidra till förtryck och marginalisering.

Mission från marginalerna ger insikten om att ett liv i centrum innebär tillgång till system som garanterar och respekterar ens rättigheter, frihet och individualitet. Att leva i marginalerna innebär att bli exkluderad från rättvisa

och värdighet, men ger samtidigt egna lärdomar. Människor i marginalerna äger förmåga att agera och kan ofta se vad som är utom synhåll från centrum. Människor i marginalerna, som lever i utsatthet, vet ofta vilka de utestängande krafterna är som hotar deras överlevnad. De kan bäst avgöra hur brådskande deras kamp är. Privilegierade människor har mycket att lära av den dagliga kamp som människor som lever i marginaliserade situationer utkämpar.

39 Marginaliserade människor har gudagivna gåvor som är underutnyttjade på grund av deras maktlöshet och att de förnekas möjligheter och/eller rättvisa. Genom kampen i och för liv, är marginaliserade människor bärare av det aktiva hoppet, det kollektiva motståndet och den uthållighet som behövs för att förbli trogen löftet om Guds rike.

40 Eftersom de sammanhang i vilka missionen verkar, påverkar dess räckvidd och karaktär, måste hänsyn tas till den sociala positionen hos alla som är engagerade i mission. Missionsteologisk reflektion måste erkänna de värderingar som formar missionsperspektiven.

” Kyrkorna är kallade att *förändra* maktstrukturer

Syftet med mission är inte bara att föra människor från marginalerna till maktens centrum utan att konfrontera dem som fortsätter att vara centrum genom att hålla kvar människor i marginalerna. Istället är kyrkorna kallade att *förändra* maktstrukturer.

41 De förhärskande uttrycken för mission, historiskt och idag, har ofta riktat in sig på människor i samhällets marginaler. Dessa uttryck har i allmänhet sett dem på marginalerna som mottagare och inte som aktiva aktörer i missionsaktiviteterna. Mission uttryckt på detta sätt har alltför ofta kommit att bli del av förtryckande och livsförnekande system. Detta har i allmänhet gått hand i hand

” Guds längtan efter rättvisa hör oupplösligt samman med Guds natur

med de privilegier som hör till centrum och har till stor del misslyckats med att utmana de ekonomiska, sociala, kulturella och politiska system som har marginaliserat vissa folk. Mission från centrum motiveras utifrån en paternalistisk attityd och ett överläsenhetskomplex. Historiskt har detta likställt kristendom med den västerländska kulturen vilket lett till negativa konsekvenser, inbegripet att offren för en sådan marginalisering har förnekats sin fulla mänsklighet.

42 En viktig gemensam angelägenhet för människor från marginalerna är att samhällen, kulturer, civilisationer, nationer och till och med kyrkor misslyckats

med att uppskatta och erkänna *alla* människors värdighet och värde. Orättvisa är roten till den ojämlikhet som ger upphov till marginalisering och förtryck.

Guds längtan efter rättvisa hör oupplösligt samman med Guds natur och överhöghet: ”Ty, Herren, er Gud, är gudarnas Gud och herrarnas Herre... som ger den faderlöse och änkan deras rätt och som älskar invandraren och ger honom mat och kläder” (5 Mos 10:17-18). All missionsverksamhet måste därför värna det heliga värdet av varje människa och av jorden (jfr Jes 58).

Mission som kamp och motstånd

43 Bejakandet av Guds mission (*missio Dei*) pekar mot tron på Gud som den som handlar i historien och i skapelsen, i konkreta situationer i tid och rum, som strävar efter livets fullhet för hela jorden genom rättvisa, fred och försoning. Att delta i Guds pågående arbete för befrielse och försoning genom den heliga Anden innebär därmed att identifiera och avslöja de demoner som exploaterar och förslavar. Exempelvis handlar det om att dekonstruera

patriarkala ideologier, försvara ursprungsbefolkningars rätt till självbestämmande och att utmana den sociala förankringen för rasism och kastsystem.

44 Kyrkans hopp har sin förankring i löftet om Guds rikets fullbordan. Detta leder till ett återställande av relationen mellan Gud och mänskligheten och hela skapelsen. Även om denna vision talar till en eskatologisk verklighet ger den oss energi på djupet och visar oss hur vi idag deltar i Guds frälsande verk i denna yttersta tid.

45 Deltagandet i Guds mission följer Jesu väg, han som kom inte för att bli tjänad utan för att tjäna (Mark 10:45), han som störtar härskare från deras troner och upphöjer de ringa (Luk 1:46-55), och vars kärlek kännetecknas av ömsesidighet och inbördes beroende av varandra. Detta fordrar därför ett åtagande som innebär att bekämpa och stå emot de krafter som hindrar livet i dess fullhet för alla i enlighet med Guds vilja, och en vilja att arbeta med alla dem som är engagerade i rörelser och initiativ för rättvisa, värdighet och liv.

Mission som söker rättvisa och inklusivitet

46 De goda nyheterna om Guds rike handlar om löftet att en värld som är rättvis och inklusiv kommer att förverkligas. En inklusiv hållning främjar rättvisa relationer i mänskliga gemenskaper och i skapelsen, genom ömsesidigt erkännande av människor och skapelsen samt ömsesidig respekt som ger näring åt vars och ens heliga värde. Inklusivitet underlättar också för var och en att delta fullt ut i samhällslivet.

Dopet i Kristus innebär ett livslångt åtagande att redogöra för detta hopp genom att övervinna svårigheter för att hitta en gemensam identitet under Guds överhöghet (Gal 3:27-28). Därför är all sorts diskriminering av människor oacceptabel i Guds ögon.

47 Jesus lovar att de sista skall bli de första (Matt 20:16). När kyrkan visar stor gästfrihet mot dem som utesluts ur samhällsgemenskapen, visar den på ett åtagande som förverkligar Guds rikets inneboende värden (Jes 58:6). När kyrkan fördömer ett egoistiskt levnadssätt

ger detta utrymme för Guds rike att genomsyra människors tillvaro. När kyrkan avstår från våld i dess fysiska, psykologiska och andliga former, både i samspelet människor emellan på ett personligt plan och i ekonomiska, politiska och sociala system, vittnar kyrkan om Guds rikets verk i världen.

48 Men i själva verket är mission, pengar och politisk makt strategiska partner. Även om vår teologiska och missiologiska retorik talar mycket om att kyrkans mission är att vara i solidaritet med de fattiga, är kyrkan ibland i praktiken mer upptagen med att vara i maktens centrum, att äta med de rika och att lobba för resurser som upprätthåller den kyrkliga byråkratin. Detta för med sig särskilda utmaningar att reflektera över vad de goda nyheterna är för de privilegierade och starka.

49 Kyrkan är kallad att berätta om Guds heliga och livsbejakande plan för världen, uppenbarad i Jesus Kristus. Det innebär att säga nej till värderingar och en praktik som förstör gemenskapen. Kristna är kallade att

uppmärksamma den syndiga natur som finns i alla former av diskriminering och att förändra orättfärdiga strukturer. Denna kallelse ställer vissa förväntningar på kyrkan. Den måste vägra härbärgera förtryckande krafter inom sina egna led och istället agera som en motkultur. Den bibliska grunden till förbundsgemenskapen i båda testamentena karakteriseras av det som Jesus sa: ”Men så är det inte hos er” (Matt 20:26).

Mission som helande och helhet

50 Åtgärder som leder till helande och helhet i livet för både människor och samhällen är ett viktigt uttryck för mission. Helande var inte bara ett centralt kännetecken i Jesu verksamhet utan också en viktig del av hans kallelse till sina efterföljare att fortsätta hans arbete (Matt 10:1). Helande är också en av den heliga Andens gåvor (1 Kor 12:9, Apg 3).

Anden utrustar kyrkan för en livgivande mission som å ena sidan innebär bön, pastoral omsorg och professionell hälsovård och å andra sidan profetiskt fördömande av

lidandets verkliga orsaker, att förvandla strukturer som skapar orättvisa samt strävan efter vetenskaplig forskning.

51 Hälsa är mer än fysiskt och/eller mentalt välbefinnande, och helande är inte primärt medicinskt. Denna förståelse av hälsa överensstämmer med kyrkans bibliskt teologiska tradition, som ser människan som en flerdimensionell varelse, och att kropp, själ och ande hör ihop och är beroende av varandra. Den bekräftar därmed de sociala, politiska och ekologiska dimensionerna av att vara människa och att vara en helhet.

Hälsa, i betydelsen helhet, är ett villkor som är kopplat till Guds löfte för den yttersta tiden, och även en verklig möjlighet i det som pågår just nu.⁶ Helhet är inte en statisk harmonisk balans utan innebär snarare att leva i gemenskap med Gud, medmänniskorna och skapelsen. Individualism och orättvisa hindrar uppbyggnaden av gemenskaper och motverkar därför helhet.

Diskriminering på grund av medicinska skäl eller funktionshinder – inklusive hiv och aids – står i motsats till Jesu Kristi undervisning. När alla delar av våra enskilda

”Individualism och orättvisa hindrar uppbyggnaden av gemenskaper

och gemensamma liv som lämnats utanför istället inkluderas och varhelst de försummade eller de marginaliserade förenas i kärlek så att helheten erfars, kan vi upptäcka tecken på Guds rike på jorden.

52 Samhällen har haft en benägenhet att uppfatta funktionshinder eller sjukdom som ett uttryck för synd eller som ett medicinskt problem som behöver åtgärdas. Den medicinska modellen har betonat det som kan korrigeras eller botas i vad som uppfattats som en ”brist” hos individen. Många som är marginaliserade ser

sig dock inte som ”bristfälliga” eller ”sjuka”. Bibeln räknar upp många tillfällen då Jesus botade människor med olika krämpor, men lika viktigt är att han återinsatte människor på deras rättmätiga plats i samhällsväven.

Helande handlar mer om att återställa helheten än om att korrigera det som anses vara en brist. För att bli hel måste de delar som förskjutits bli återförda. Fixeringen vid att bota sjukdomar är ett perspektiv som måste övervinnas för att främja det bibliska perspektivet. Mission ska arbeta för att människor med funktionshinder och sjukdomar ska kunna delta fullt ut i kyrkans och samhällets liv.

53 Det medicinska missionsuppdraget syftar till att uppnå hälsa för alla. Alla människor runtom i världen ska ha tillgång till kvalitativt god hälsovård. Kyrkor kan vara, och är, inblandade i hälsoarbete och helande på ett allsidigt sätt. De startar eller stöder vårdcentraler och missionssjukhus. De erbjuder rådgivning, stödgrupper och hälsoprogram.

Lokala kyrkor startar besöksgrupper som besöker sjuka församlingsmedlemmar. Helande kan innefatta bön med och för sjuka, bekännelse och förlåtelse, handpåläggning, smörjelse med olja och användningen av karismatiska andliga gåvor (1 Kor 12). Samtidigt måste det påpekas att olämpliga former av kristet andaktsliv, vilket inkluderar helandegudstjänster som utförs i en triumfalistisk anda där helbrägdagöraren upphöjs på bekostnad av Gud och som väcker falska förhoppningar, kan skada människor djupt. Detta innebär inte att förneka Guds mirakulösa ingripande som lett till helande i somliga fall.

54 Som en gemenskap av ofullkomliga människor och som en del av skapelsen som ropar och längtar efter befrielse, kan den kristna gemenskapen vara ett hoppets tecken och ett uttryck för Guds rike här på jorden. (Rom 8:22-24). Den heliga Anden verkar för rättvisa och helande på många sätt och tar med glädje sin boning i den gemenskap som är kallad att förkroppsliga Kristi mission.

Gemenskapens Ande:
KYRKA I RÖRELSE

Guds mission och kyrkans liv

55 Kyrkans liv uppstår ur den treenige Gudens kärlek. ”Gud är kärlek” (1 Joh 4:8). Mission är ett svar på Guds uppfordrande kärlek vilken visar sig i skapelsen och frälsningen. ”Guds kärlek manar oss” (*Caritas Christi urget nos*). Denna gemenskap (*koinonia*) öppnar våra hjärtan och liv för våra bröder och systrar samtidigt som vi delar Guds kärlek (2 Kor 5:18-21). Genom livet i Guds kärlek är kyrkan kallad att bli goda nyheter för alla. Den treenige Gudens överflödande kärlek är källan till all mission och evangelisation.

56 Guds kärlek, manifesterad i den heliga Anden, är en inspirerande gåva till hela mänskligheten ”i alla tider och på alla orter”⁷ och för alla kulturer och förhållanden. Den heliga Andens kraftfulla närvaro, uppenbarad i Jesus Kristus, den korsfäste och uppståndne Herren, leder oss in i livets fullhet som är Guds gåva till var och en av oss.

Genom Kristus i den heliga Anden, tar Gud sin boning i kyrkan, uppenbarar sitt syfte med världen och bemyndi-

gar och möjliggör för dess medlemmar att delta i förverkligandet av dessa syften.

57 Kyrkan har inte alltid funnits, men såväl teologiskt som empiriskt, kom kyrkan till för missionens sak. Det är inte möjligt att skilja kyrka och mission vad gäller ursprung eller syfte. Kyrkans mål är att uppfylla syftet med Guds mission.

Relationen mellan kyrka och mission är väldigt nära eftersom samma Kristi ande, som utrustar kyrkan för mission, också är kyrkans liv. När Jesus Kristus sände kyrkan i världen andades han samtidigt helig ande in i kyrkan (Joh 20:19-23). Därför finns kyrkan till genom mission liksom elden finns till genom att brinna. Om hon inte engagerar sig i mission upphör hon att vara kyrka.

58 Att utgå från Guds mission leder till ett ekklesialogiskt närmande ”underifrån”. I detta perspektiv är det inte kyrkan som har en mission utan missionen som har en kyrka. Mission är inte ett projekt för kyrkoexpansion utan för kyrkans förkroppsligande av Guds fräls-

ning i denna värld. Detta leder till en dynamisk förståelse av kyrkans apostolicitet, vilket innebär att det inte enbart är kyrkans tro genom tiderna som ska skyddas, utan också att delta i den apostoliska sändningen. Således måste kyrkorna först och främst vara missionerande kyrkor.

Guds mission och kyrkans enhet

59 Att leva vår tro i gemenskap är ett viktigt sätt att delta i mission. Genom dopet blir vi systrar och bröder som hör samman i Kristus (Hebr 10:25). Kyrkan är kallad att vara en inkluderande gemenskap som välkomnar alla. Genom ord och handling och i sitt väsen är kyrkan en försmak av, och ett vittnesbörd om, visionen om Guds kommande rike. Kyrkan är de trognas *komma tillsammans* och deras *gå vidare* i fred.

60 Praktiskt såväl som teologiskt hör mission och enhet ihop. I det avseendet var integrationen av IMR och KV 1961 ett viktigt steg. Denna historiska erfarenhet uppmuntrar oss att tro att mission och kyrka kan

” Kyrkans liv uppstår ur den treenige Gudens kärlek

höra samman. Detta mål är dock ännu inte helt uppfyllt. Vi måste fortsätta den här resan i vårt århundrade och göra nya försök så att kyrkan blir sant missionerande.

61 Idag inser kyrkorna att de i många avseenden fortfarande inte tillräckligt förkroppsligar Guds mission. Ibland råder fortfarande en känsla av att man skiljer mellan mission och kyrka. Bristen på fullständig och verklig enhet i mission skadar fortfarande äktheten och trovärdigheten i uppfyllandet av Guds mission i denna värld. Vår Herre bad ”att de alla skall bli ett ... Då skall världen tro...” (Joh 17:21). Mission och enhet är således sammanflätade. Följaktligen finns det ett behov av att vidga våra reflektio-

” Kyrkan är en tjänare i Guds mission, inte dess herre

ner om kyrka och enhet för en ännu större förståelse av enhet: mänsklighetens enhet och till och med den kosmiska enheten i hela Guds skapelse.

62 Den fria marknadsekonomins starka konkurrensthänande har dessvärre påverkat vissa kyrkor och parakyrkliga rörelser till att försöka ”vinna” över andra. Detta kan till och med leda till aggressiva metoder som syftar till att övertala kristna som redan tillhör en kyrka att ändra sin konfessionella tillhörighet. Att till varje pris söka tillväxt i antal medlemmar är oförenligt med den respekt för andra som krävs av Kristi lärjungar. Jesus blev vår Kristus inte genom makt eller pengar utan genom sitt

självutgivande (*kenosis*) och sin död på korset. Denna ödmjuka förståelse av uppdraget formar inte bara våra metoder, utan kännetecknar och är själva kärnan i vår tro på Kristus. Kyrkan är en tjänare i Guds mission, inte dess herre. Den missionerande kyrkan förhålls Gud i självutgivande kärlek.

63 De kristna församlingarna är i sin mångfald kallade att identifiera och praktisera former för gemensamt vittnesbörd. Detta ska göras i en anda av partnerskap och samarbete bland annat genom ömsesidigt respektfulla och ansvarsfulla former för evangelisation. Gemensamt vittnesbörd är vad ”kyrkorna, till och med när de är åtskilda, bär tillsammans, särskilt genom gemensamma ansträngningar, och genom att manifesteras alla de gudomliga gåvor av sanning och liv som de redan delar och har gemensam erfarenhet av”.⁸

64 Kyrkans missionerande karaktär innebär också att det måste finnas ett sätt för kyrkor och parakyrkliga strukturer att relatera närmare till varandra. In-

tegrationen av IMR och KV ledde till en ny struktur för överväganden om kyrkans enhet och mission. Medan diskussioner om enhet har uppehållit sig mycket vid strukturella frågor, kan missionsorganisationer stå för flexibilitet och stöd i mission. Medan parakyrkliga rörelser kan hitta ett ansvarigt sätt och en riktning genom att knyta an till en kyrklig förankring, kan parakyrkliga strukturer hjälpa kyrkor att inte glömma bort sin dynamiska och apostoliska karaktär.

65 CWME, som är den direkta efterföljaren till Edinburghkonferensens initiativ för samarbete och enhet 1910, förser kyrkor och missionsorganisationer med en struktur inom vilken de kan söka vägar för att uttrycka och stärka enheten i mission. Genom att vara en integrerad del av KV har CWME kunnat möta nya sätt att förstå mission och enhet från kyrkor i hela världen: katolska, ortodoxa, anglikanska, protestantiska, evangelikala, pentekostala och nya inhemska kyrkor.

I synnerhet har det sammanhang i vilket KV arbetar möjliggjort ett närmare samarbete med den Romersk-ka-

tolska kyrkan. Ett växande samarbete med de evangelikala, särskilt med Lausannerörelsen och Evangeliska världsaliansen, har också påtagligt berikat den ekumenisk teologiska reflektionen kring mission och enhet. Tillsammans delar vi en gemensam angelägenhet att hela kyrkan ska vittna om hela evangeliet i hela världen.⁹

66 Den heliga Anden, enhetens Ande, förenar människor och även kyrkor, för att fira enheten i mångfalden, både proaktivt och konstruktivt. Anden ger både det dynamiska sammanhang och de resurser som krävs för att människor ska kunna utforska skillnader i en säker, positiv och vårdande miljö, som leder till framväxten av en inkluderande och ömsesidigt ansvarig gemenskap.

Gud stärker kyrkan i mission

67 Gud tar sin boning i kyrkan och ger kraft och energi till dess medlemmar genom Kristus i den heliga Anden. Därför blir mission ett brådskande inre tvång för kristna (1 Kor 9:16), till och med ett test och ett krite-

rium på äkta liv i Kristus, rotat i de djupgående krav Kristi kärlek ställer, att inbjuda andra att dela livets fullhet som Jesus kom för att ge. Att delta i Guds mission bör därför vara naturligt för alla kristna och alla kyrkor, inte bara för enskilda individer eller specialiserade grupper.¹⁰

68 Det kristna budskapet om Guds överflödande kärlek till mänskligheten och hela skapelsen blir trovärdigt genom vår förmåga att tala med en röst där det är möjligt, att ge ett gemensamt vittnesbörd och att redogöra för det hopp som finns i oss (1 Pet 3:15). Kyrkorna har därför presenterat ett stort utbud av gemensamma uttalanden. Några av dem har resulterat i samgående eller förenade kyrkor, och i dialoger för att försöka återupprätta enheten mellan alla kristna i en levande organism av helande och försoning. En återupptäckt av den heliga Andens arbete för helande och försoning, som är själva hjärtat i dagens missionsteologi, har betydande ekumeniska konsekvenser.¹¹

69 Samtidigt som vi erkänner den stora vikten av "synlig" enhet mellan kyrkor, behöver den inte

enbart sökas på en strukturell organisationsnivå. Ur ett missionsperspektiv är det viktigt att urskilja vad som främjar Guds mission. Med andra ord utgör enheten i mission grunden för kyrkornas synliga enhet vilket får konsekvenser för kyrkans ordning. Försöken att uppnå enhet måste vara i samklang med den bibliska kallelsen att söka rättvisa. Vår kallelse att skapa rättvisa kan ibland innebära att bryta ner falsk enhet som tystar och förtrycker. Äkta enhet innebär alltid en inklusiv hållning och respekt för andra.

70 Dagens sammanhang av storskalig och global migration utmanar kyrkornas engagemang för enhet på mycket praktiska sätt. Vi får veta: "Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft ånglar till gäster utan att veta om det." (Heb 13:2). Kyrkor kan vara en tillflyktsort för migrantgrupper. De kan också vara medvetna kontaktpunkter för interkulturellt engagemang.¹²

Kyrkorna är kallade att vara ett för att kunna tjäna Guds mission bortom etniska och kulturella gränser och borde skapa ett mångkulturellt missionsarbete som ett konkret uttryck för gemensamt vittnesbörd i mångfald.

Detta kan innebära att förespråka rättvisa i fråga om migrationspolitik och motstånd mot främlingsfientlighet och rasism. Kvinnor, barn och papperslösa arbetare är ofta de mest sårbara bland migranter i alla sammanhang. Men kvinnor är också ofta i framkanten när det gäller nya former för migrantverksamhet.

71 Guds gästfrihet kallar oss att gå bortom polariserande föreställningar om kulturellt dominerande grupper som värdar och migranter och minoritetsfolk som gäster. Istället är Gud, i sin gästfrihet, värd och vi är alla genom Anden inbjudna att delta med ödmjukhet och ömsesidighet i Guds mission.

Lokala församlingar: Nya initiativ

72 Samtidigt som vi värnar Andens enhet i den enda kyrkan, är det också viktigt att respektera de sätt på vilka varje lokal församling leds av Anden att svara på sin egen kontextuella verklighet. Dagens förändrade värld kallar lokala församlingar att ta nya initiativ. Nya former

” Kyrkorna är kallade att vara ett för att kunna tjäna Guds mission bortom etniska och kulturella gränser

av kontextuell mission finns i det globala nord som i en sekulariserande kontext utvecklat exempelvis ”new monasticism”, ”emerging church” och ”fresh expressions” vilka omdefinierat och vitaliserat kyrkorna.

Det kan vara särskilt relevant för ungdomar att utforska olika kontextuella sätt att vara kyrka. Vissa kyrkor i det globala nord har möten på pubar, kaféer eller omgjorda biografier. Att engagera sig i kyrkans liv via nätet är ett tilltalande alternativ för unga människor som tänker icke-linjärt, visuellt och erfarenhetsmässigt.

” Liturgin i helgedomen är bara trovärdig när vi lever Guds mission i våra samhällen

73 Liksom den tidiga kyrkan i Apostlagärningarna har lokala församlingar förmånen att forma en gemenskap präglad av närvaron av den uppståndne Kristus. För många människor hänger viljan eller vägran att bli medlemmar i kyrkan samman med deras positiva eller negativa erfarenheter av en lokal församling som alltså antingen kan vara en stöttesten eller en förändringsaktör.⁴³

Därför är det viktigt att lokala församlingar ständigt förnyas och inspireras av missionens Ande. Lokala församlingar är utposter och missionens huvudaktörer.

74 Gudstjänst och sakramenten spelar en avgörande roll i bildandet av omvandlande spiritualitet och mission. Att läsa Bibeln kontextuellt är också en grundläggande resurs för att lokala församlingar ska kunna vara budbärare och vittnen om Guds rättvisa och kärlek. Liturgin i helgedomen är bara trovärdig när vi lever Guds mission i våra samhällen och i vårt dagliga liv. Lokala församlingar måste därför lämna sina bekvämlighetszoner och vara gränsöverskridande för Guds missions skull.

75 Mer än någonsin tidigare kan lokala församlingar idag spela en ledande roll genom att betona hur kulturella och etniska gränser korsar varandra och bekräftar kulturella skillnader som en gåva av Anden. Snarare än att uppfattas som ett problem, kan migrationen ses som ett erbjudande om nya möjligheter för kyrkorna att återupptäcka sig själva på nytt. Den inspirerar och ger möjligheter för skapandet av interkulturella och mångkulturella kyrkor på lokal nivå.

Alla kyrkor kan skapa utrymme för olika kulturella grupper att komma samman, och välkomna de spännande

möjligheter till kontextuella uttryck som vår interkulturella mission bidrar till i vår tid.

76 Lokala församlingar kan också som aldrig förr utveckla globala relationer. Många inspirerande och förändrande kontakter bildas mellan kyrkor som är geografiskt långt ifrån varandra och som lever under mycket olika förhållanden. Dessa kontakter erbjuder innovativa möjligheter, men är inte utan fallgropar. De alltmer populära korta missionsresorna kan hjälpa till att bygga partnerskap mellan kyrkor i olika delar av världen men i vissa fall lägger de en börda på de fattiga lokala kyrkorna som inte kan accepteras, eller bortser från de befintliga kyrkorna helt och hållet.

Även om det finns skäl att iaktta en viss försiktighet kring sådana resor, kan de ge möjligheter till exponering i olika kulturella och socioekonomiska sammanhang som på sikt kan leda till mer långsiktig förändring när rese-nären återvänder hem. Utmaningen är att hitta sätt att utöva andliga gåvor som bygger upp varje del av hela kyrkan (1 Kor 12-14).

77 Opinionsbildning för rättvisa är inte längre förbehållet nationella kongresser och organisationers huvudkontor utan är en form av vittnesbörd som uppmanar lokala kyrkor till engagemang.

Till exempel avslutades KV:s årtionde för att övervinna våldet (2001-2011) med följande uppmaning från den internationella ekumeniska fredskonferensen på Jamaica: ”Kyrkorna måste hjälpa till att belysa de vardagliga val som kan innebära att övergrepp upphör och att mänskliga rättigheter, jämställdhet, klimaträttvisa, ekonomisk rättvisa, enighet och fred främjas.”¹⁴ Att vara rotad i vardagslivet ger lokala kyrkor både legitimitet och motivation i kampen för rättvisa och fred.

78 Kyrkan i varje geopolitiskt och socioekonomiskt sammanhang kallas till tjänst (*diakonia*) – att leva ut gudsfolkets tro och hopp genom att vittna om vad Gud har gjort i Jesus Kristus. Genom att tjäna deltar kyrkan i Guds mission och följer sin tjänande Herres väg. Kyrkan är kallad att vara en diakonal gemenskap som visar att tjänandets makt överträffar förtryckets makt. Detta skapar

” Kyrkan är kallad att vara en diako- nal gemenskap som visar att tjänandets makt över- träffar förtryckets makt

förutsättningar för och ger näring åt livet, och vittnar om Guds förvandlande nåd genom ett tjänande som visar på löftet om Guds rike.¹⁵

79 Allteftersom kyrkan fördjupar förståelsen av sin identitet som en missionsgemenskap, tar sig dess utåtriktade karaktär uttryck i evangelisation.

Pingstens Ande:
GODA NYHETER FÖR ALLA

Kallelsen att evangelisera

80 Vittnesbördet (*martyria*) tar konkret form i evangelisation, som är sättet på vilket hela evangeliet till hela mänskligheten i hela världen kommuniceras.¹⁶ Målet är världens frälsning och den treenige Guds ära. Evangelisation är missionsaktivitet, vilket uttalat och entydigt visar på inkarnationens centrala roll, Jesu Kristi lidande och uppståndelse, utan att sätta upp gränser för Guds frälsande nåd. Den syftar till att dela dessa goda nyheter med alla som ännu inte hört dem och inbjuder dem att ta del av livet i Kristus.

81 ”Evangelisation flödar ur hjärtan fyllda med Guds kärlek för dem som ännu inte känner honom.”¹⁷ Den första pingstdagen kunde lärjungarna inte göra annat än tala om Guds stora gärningar (Apg 2:4, 4:20).

Utän att bortse från andra dimensioner av mission, fokuserar evangelisation på uttrycklig och avsiktlig artikulation av evangeliet, vilket innefattar ”inbjudan till personlig omvändelse till ett nytt liv i Kristus och till lärjungaskap”¹⁸ Medan den heliga Anden kallar somliga till evangelister

(Ef 4:11), är vi alla kallade att ge besked om det hopp som är i oss (1 Pet 3:15). Inte bara individer utan hela kyrkan tillsammans är kallad att evangelisera (Mark 16:15, 1 Pet 2:9).

82 Dagens värld präglas av överdrivna påståenden som utgår från religiösa identiteter och övertygelser som mer verkar bryta ner och brutalisera i Guds namn istället för att läka och vårda gemenskaper.

I detta sammanhang är det viktigt att inse att proseytism inte är ett legitimt sätt att evangelisera.¹⁹ Den heliga Anden väljer att verka tillsammans med människor när de predikar och visar på de goda nyheterna (jfr Rom 10:14-15, 2 Kor 4: 2-6), men det är bara Guds Ande som skapar nytt liv och åstadkommer nyfödelse (Joh 3:5-8, 1 Tess 1:4-6).

Vi erkänner att evangelisation ibland har förvridits och förlorat sin trovärdighet eftersom vissa kristna har tvingat fram ”omvändelser” med våldsamma medel eller maktmissbruk.

I vissa sammanhang kan dock förtryckande gruppers anklagelser om påtvingade omvändelser vara motiverade

av deras önskan att de marginaliserade ska fortsatta leva under förtryck och omänskliga villkor.

83 Evangelisation är att dela sin tro och övertygelse med andra människor och inbjuda dem till lärjungaskap, oavsett om de hör till andra religiösa traditioner eller inte. Att på det sättet dela med sig av sin tro ska ske både med tillförsikt och i ödmjukhet som ett uttryck för vår kärlek för vår värld.

Om vi menar oss älska Gud och våra medmänniskor, men misslyckas med att skyndsamt och genomgående dela de goda nyheterna med dem, bedrar vi oss själva både vad gäller trovärdigheten i vår kärlek till Gud såväl som till våra medmänniskor. Det finns ingen större gåva vi kan erbjuda våra medmänniskor än att dela och/eller visa dem på Guds kärlek, nåd och barmhärtighet i Kristus.

84 Evangelisation leder till ånger, tro och dop. Att lyssna till sanningen i ljuset av synd och ondska kräver ett svar – positivt eller negativt (Joh 4:28-29, jfr Mark 10:22.). Det leder till omvändelse med förändrade

” Det är bara Guds Ande som skapar nytt liv och åstadkommer nyfödelse

attityder, prioriteringar och mål. Det resulterar i frälsning för de förlorade, helande av sjuka och befrielse för de förtryckta och för hela skapelsen.

85 Utan att bortse från andra dimensioner av mission, fokuserar evangelisation på uttrycklig och avsiktlig artikulation av evangeliet, vilket innefattar ”inbjudan till personlig omvändelse till ett nytt liv i Kristus och till lärjungaskap”.²⁰

I olika kyrkor finns det olika uppfattningar om hur Anden kallar oss att evangelisera i våra sammanhang. För

” Evangelisation är att dela de goda nyheterna i både ord och handling

vissa handlar evangelisation främst om att leda människor till personlig omvändelse genom Jesus Kristus. För andra handlar evangelisation om att leva i solidaritet och ge ett kristet vittnesbörd genom närvaro hos förtryckta folk, åter andra ser evangelisation som en del av Guds mission.

Olika kristna traditioner uppfattar mission och evangelisation på olika sätt. Vi kan emellertid ändå konstatera att Anden kallar oss alla till att förstå att evangelisation är rotad i den lokala kyrkans liv där gudstjänst (*leiturgia*) är ouplösligt förbunden med vittnesbörd (*martyria*), tjänande (*diakonia*) och gemenskap (*koinonia*).

Evangelisation på Kristi sätt

86 Evangelisation är att dela de goda nyheterna i både ord och handling. Att evangelisera genom muntlig förkunnelse eller predikan av evangeliet (*kerygma*) är djupt bibliskt. Men om våra ord inte överensstämmer med våra handlingar är vår evangelisation inte äkta. Kombinationen av muntlig förkunnelse och synliga handlingar vittnar om Guds uppenbarelse i Jesus Kristus liksom om hans syften. Evangelisation är nära besläktat med enhet: Kärleken till varandra visar på evangeliet som vi förkunnar (Joh 13:34-35), medan oenigheten är en förlägenhet för evangeliet (1 Kor 1).

87 Det finns historiska och nutida exempel på kristna som troget och ödmjukt arbetar i sina egna lokala sammanhang, och med vilka Anden samarbetar för att åstadkomma livets fullhet. Så levde och verkade även många kristna som bodde och arbetade som missionärer långt bort från sina egna kulturella sammanhang med ödmjukhet, ömsesidighet och respekt. Guds Ande var också verksam i dessa samhällen för att åstadkomma förvandling.

88 Tyvärr har evangelisation ibland praktiserats på ett sätt som förråder evangeliet istället för att förkroppsliga det. När helst detta sker är det på sin plats att göra bot. Mission på Kristi sätt innebär att bekräfta andras värdighet och rättigheter. Vi är kallade att tjäna andra så som Kristus tjänade (jfr Mark 10:45, Matt 25:45), utan exploatering eller någon form av lockelse.²¹

I sådana individualiserade sammanhang kan det vara möjligt att förväxla evangelisation med att köpa och sälja en ”produkt”, där *vi* bestämmer vilka aspekter av kristet liv vi vill ta till oss. Men Anden avvisar tanken på att Jesu goda nyheter för alla kan konsumeras under kapitalistiska former och Anden kallar oss till omvändelse och förvandling på ett personligt plan, vilket leder oss till att förkunna ett liv i överflöd för alla.

89 Äkta evangelisation är rotad i ödmjukhet och respekt för alla, och blomstrar i dialogsammanhang. Den främjar evangeliets budskap, om helande och försoning, i ord och handling. ”Det finns ingen evangelisation utan solidaritet; det finns ingen kristen solidaritet som

inte innebär ett delande av budskapet om Guds kommande rike.”²² Därför inspirerar evangelisation till att bygga upp mellanmänniska och samhälleliga relationer. Sådana äkta relationer får oftast bäst näring i lokala gemenskaper av troende som är förankrade i lokala kulturella sammanhang.

Kristet vittnesbörd blir till lika mycket genom vår närvaro som genom våra ord. I situationer där det offentliga vittnesbördet inte är möjligt utan att riskera livet kan det vara ett kraftfullt alternativ att bara leva evangeliet.

90 Äkta evangelisation måste, i medvetenhet om spänningar mellan människor och samhällen med olika religiösa övertygelser och varierande tolkningar av kristet vittnesbörd, alltid styras av livsbejakande värden, så som anges i det gemensamma dokumentet *Kristet vittnesbörd i en mångreligiös värld*.²³

a. Ta avstånd från alla former av våld, diskriminering och förtryck från religiösa och sekulära myndigheter, inklusive maktmissbruk – psykologiskt eller socialt.

b. Hävda religionsfriheten och rätten att utöva och bekänna sin tro utan rädsla för repressalier eller hot. Ge uttryck för ömsesidig respekt och solidaritet som främjar rättvisa, fred och det gemensamma bästa för alla.

c. Respektera alla människor och mänskliga kulturer och samtidigt urskilja inslag i våra egna kulturer, till exempel patriarkat, rasism och kastsystem som behöver utmanas av evangeliet.

d. Avvisa falskt vittnesbörd och lyssna för att förstå i ömsesidig respekt.

e. Trygga individers och samhällens frihet till egna ställningstaganden i beslutsprocesser.

f. Bygga relationer med människor av annan tro eller ingen tro alls för att underlätta en djupare och ömsesidig förståelse, försoning och samarbete för det gemensamma bästa.

91 Vi lever i en värld som är starkt påverkad av individualism, sekularism, materialism och andra ideologier som utmanar Guds rikets värderingar. Även om evangeliet i grunden är goda nyheter för alla, är det dåliga nyheter för de krafter som främjar lögn, orättvisa och förtryck. I det avseendet är evangelisation också en profetisk kallelse som innebär att i hopp och kärlek tala sanningens ord till makten (Apg 26:25, Kol 1:5, Ef 4:15). Evangeliet är frigörande och förvandlande. Att förkunna detta måste innefatta förvandling i syfte att skapa rättvisa och inklusiva samhällen.

92 Att stå upp mot ondska eller orättvisa och att vara profetisk kan ibland mötas med förtryck och våld, och leder därmed följaktligen till lidande, förföljelse och till och med döden. Äkta evangelisation innebär att vara sårbar, och att i likhet med Kristus bära korset och utge sig själv (Fil 2:5-11).

Precis som martyrernas blod var fröet till kyrkan under den romerska förföljelsen, utgör idag strävan efter rättvisa och rättfärdighet ett kraftfullt vittnesbörd om Kristus.

Jesus kopplade samman sådan självförnekelse med uppmaningen att följa honom och med evig frälsning (Mark 8:34-38).

Evangelisation, interreligiös dialog och kristen närvaro

93 I dagens pluralistiska och komplexa värld möter vi människor med många olika religioner, ideologier och övertygelser. Vi tror att Livets Ande skänker glädje och liv i överflöd. Därför kan Guds ande återfinnas i alla kulturer som bekräftar livet. Den heliga Anden verkar gåtfullt och vi förstår inte fullt ut Andens verk i andra trostraditioner. Vi erkänner att det finns inneboende värden och visdom i olika livgivande andligheter. Därför gör äkta mission ”den andre” till en partner i mission och inte till ett ”objekt”.

94 Dialog är ett sätt att bekräfta vårt gemensamma liv och våra gemensamma mål genom bekräftelsen av livet och skapelsens integritet. Dialog på den religiö-

” Vi erkänner att det finns inneboende värden och visdom i olika livgivande andligheter

sa nivån är möjlig endast om vi startar i förväntningen om att möta Gud som har gått före oss och varit närvarande hos människor i deras egna sammanhang.²⁴ Gud är där innan vi kommer (Apg 17) och vår uppgift är inte att föra Gud dit, men att vittna om den Gud som redan finns där. Dialog erbjuder ett ärligt möte där varje part tar med sig till bordet allt vad de är på ett öppet, tålmodigt och respektfullt sätt.

95 Evangelisation och dialog är åtskilda men relaterar till varandra. Även om kristna hoppas och ber att alla människor ska komma till en levande kännedom

” Evangelisation innebär ... också att lyssna på andra och att utmanas och berikas av andra

om den treenige Guden, är evangelisation inte syftet med dialogen. Eftersom dialogen också är ”ett ömsesidigt möte med förpliktelser”, har delandet av de goda nyheterna om Jesus Kristus en legitim plats i den. Dessutom äger äkta evangelisation rum inom ramen för dialogen om liv och handling, och i ”en anda av dialog”: ”en attityd av respekt och vänskap”.²⁵

Evangelisation innebär inte bara förkunnelse av våra djupaste övertygelser, utan också att lyssna på andra och att utmanas och berikas av andra (Apg 10).

96 Särskilt viktig är dialog mellan människor av olika religioner, inte bara i mångreligiösa sammanhang utan lika mycket där det finns en stor majoritet av en viss tro. Det är nödvändigt att skydda minoritetsgruppers rätt till religionsfrihet och att möjliggöra för alla att bidra till det gemensamma bästa. Religionsfriheten måste upprätthållas eftersom den har sin upprinnelse i varje människas värdighet, grundad i att alla människor är skapade till Guds avbild (1 Mos 1:26). Anhängare till alla religioner och övertygelser har samma rättigheter och skyldigheter.²⁶

Evangelisation och kulturer

97 Evangeliet slår rot i olika sammanhang genom engagemang i specifika kulturella, politiska och religiösa förhållanden. Respekt för människor och deras kulturella och symboliska livsvärldar är nödvändig om evangeliet ska kunna slå rot i dessa olika verkligheter. På detta sätt måste det börja med engagemang och dialog i det vidare sammanhanget för att kunna avgöra hur Kristus redan är närvarande och var Guds Ande redan är verksam.

98 Att evangelisation har associerats med kolonialmakter i missionens historia har lett till antagandet att västerländska former av kristendom utgör normen för hur man bör bedöma hur andra lever evangeliet. Evangelisation som utförs av dem som åtnjuter ekonomisk makt eller kulturellt herravälde riskerar att förvränga evangeliet. Därför måste de söka partnerskap med de fattiga, de egenomslösa och dem som tillhör minoriteter, och formas av deras teologiska resurser och visioner.

99 Krav på enhetlighet misskrediterar det unika hos varje individ skapad till Guds avbild. Medan människorna i Babel försökte genomdriva enhetlighet resulterade lärjungarnas predikan på pingstdagen i en enhet där personliga särdrag och gemenskapers identiteter inte försvann utan respekterades – de hörde evangeliet, var en och på sitt eget språk.

100 Jesus kallar oss ut ur *vår* inskränkta oro över *vårt* eget rike, *vår* egen befrielse och *vårt* eget oberoende (Apg 1:6) genom att avslöja en större vi-

sion för oss och utrusta oss med den heliga Anden till att gå ”ända till jordens yttersta gräns” för att vara vittnen i varje sammanhang i tid och rum om Guds rättvisa, frihet och fred. Vår kallelse är att visa alla till Jesus, snarare än till oss själva eller våra institutioner, genom att se till andras intressen snarare än till våra egna (jfr Fil 2:3-4). Vi kan inte fånga komplexiteten i skrifterna genom ett förtryckande kulturellt perspektiv.

En mångfald av kulturer är en Andens gåva för att fördjupa vår förståelse av vår tro och av varandra. Som sådana är interkulturella trosgemenskaper, där olika kulturella gemenskaper firar gudstjänst tillsammans, en form för kulturer att möta varandra på ett äkta sätt, och där kulturen kan berika evangeliet.

Samtidigt kritiserar evangeliet föreställningar om kulturell överlägsenhet. Därför ”måste evangeliet, för att vara fruktbart, vara både sant mot sig självt och inkarnerat eller rotat i ett folks kultur ... Vi behöver ständigt söka den heliga Andens insikt som en hjälp till att bättre urskilja var evangeliet utmanar, stöder eller förvandlar en viss kultur” för livets skull.²⁷

Livets fest:
TILL SLUT HÄVDAR VI ...

101 Vi är tjänare till den treenige Guden, som har gett oss uppdraget att förkunna evangeliet till hela mänskligheten och hela skapelsen, speciellt till de förtryckta och lidande människor som längtar efter livets fullhet. Mission, som ett gemensamt vittnesbörd om Kristus, är en inbjudan till ”måltiden i Guds rike” (Luk 14:15). Kyrkans mission är att förbereda festen och att inbjuda alla människor till livets fest.

Festen är ett firande av skapelsen och den rikedom av frukter som flödar över från Guds kärlek, källan till livet i överflöd. Den är ett tecken på befrielse och försoning för hela skapelsen, vilket är missionens mål. Med en förnyad tacksamhet inför Guds Andes mission, formulerar vi följande bekräftande teser som svar på frågorna som ställdes i början av detta dokument.

102 Vi hävdar att syftet med Guds mission är liv i överflöd (Joh 10:10) och det är kriteriet för hur vi identifierar mission. Därför är vi kallade att identifiera Guds Ande överallt där det finns liv i överflöd, särskilt när det gäller befrielse för de förtryckta

folken, helande och försoning av söndertrasade samhällen och upprättelse av hela skapelsen.

Vi utmanas till att uppskatta den livsbejakande andlighet som finns i olika kulturer och att leva i solidaritet med alla dem som är involverade i uppdraget att bekräfta och bevara liv. Vi identifierar och konfronterar också onda krafter varhelst de sprider död och livet förnekas.

103 Vi hävdar att mission börjar med Guds skapelseakt och fortsätter i återskapandet, genom den heliga Andens livgivande kraft. Den heliga Anden, utgjuten i tungor av eld på pingstdagen, fyller våra hjärtan och gör oss till Kristi kyrka. Anden som var i Kristus Jesus inspirerar oss till en självutgivande och korsbärande livsstil och den följer Guds folk i vår strävan att vittna om Guds kärlek i ord och handling.

Sanningens Ande leder till hela sanningen och ger oss kraft att trotsa demoniska makter och i kärlek tala sanning. Som en återlöst gemenskap delar vi livets vatten med andra och söker efter enhetens Ande för att läka, försona och förnya hela skapelsen.

104 Vi hävdar att spiritualitet är den källa som ger kraft för mission och att mission i Anden är förvandlande. Därför söker vi förnya vårt perspektiv på sambanden mellan mission, andlighet och skapelse. Denna missionens spiritualitet, som flödar från liturgi och tillbedjan, för oss åter samman med varandra och med den övriga skapelsen.

Vi förstår att vårt deltagande i mission, vår existens i skapelsen och vårt sätt att leva livet i Anden vävs samman eftersom de är ömsesidigt förvandlande. Mission som börjar med skapelsen inbjuder oss att fira livet i alla dess dimensioner som en gåva från Gud.

105 Vi hävdar att Guds Andes mission är att förnya hela skapelsen. ”Jorden är Herrens med allt den rymmer” (Ps 24:1). Livets Gud skyddar, älskar och bryr sig om naturen.

Mänskligheten är inte herre över jorden, men är ansvarig för att vårda skapelsens integritet. Omåttlig girighet och obegränsad konsumtion som leder till kontinuerlig förstörelse av naturen måste upphöra. Guds kärlek predikar

inte människors frälsning skild från en förnyelse av hela skapelsen. Vi är kallade att delta i Guds mission bortom våra människocentrerade mål. Guds mission riktar sig till allt liv och vi måste både erkänna och tjäna livet på nya sätt i mission. Vi ber om ånger och förlåtelse, men vi uppmanar också till handling nu. Mission har skapelsen i sitt centrum.

106 Vi hävdar att dagens missionsrörelser växer fram från det globala syd och öst, går i flera riktningar och är mångfasetterade. Att kristendomens tyngdpunkt har skiftat till det globala syd och öst utmanar oss att utforska missionsteologiska uttryck som har sin grund i dessa sammanhang, kulturer och olika uttryck för andlighet.

Vi behöver vidareutveckla ömsesidighet och partnerskap och bekräfta vårt beroende av varandra inom missionen och i den ekumeniska rörelsen. Vår mission måste visa solidaritet med lidande folk och vara i harmoni med naturen. Evangelisation sker i självutgivande ödmjukhet, med respekt för andra och i dialog med människor från olika

kulturer och religioner. Det borde i denna värld också innefatta konfrontation av förtryckande och avhumaniserande strukturer och kulturer som står i motsättning till gudskrets värderingar.

107 Vi hävdar att marginaliserade människor är aktörer för mission och utövar en profetisk roll som understryker att livets överflöd är till för alla. De marginaliserade i samhället är de mest centrala aktörerna i Guds mission. Marginaliserade, förtryckta och lidande människor har en speciell gåva att avgöra vilka nyheter som är bra för dem och vilka som är dåliga för dem i deras hotade liv.

För att engagera oss i Guds livgivande uppdrag måste vi lyssna till rösterna från marginalerna, så att vi hör vad som är livsbejakande och vad som förstör livet. Vi måste inrikta vår mission på de handlingar som de marginaliserade utför. Rättvisa, solidaritet och inklusivitet är nyckeluttryck för mission från marginalerna.

” Vi hävdar att Guds Andes mission är att förnya hela skapelsen

108 Vi hävdar att Guds ekonomi bygger på värderingar av kärlek och rättvisa för alla och att en förvandlande mission står emot avgudadyrkan av den fria marknadsekonomin. Den ekonomiska globaliseringen har effektivt ersatt livets Gud med mammon, den fria marknadskapitalismens gud som menar sig ha makten att rädda världen genom en ackumulering av otillbörlig rikedom och välstånd.

I detta sammanhang måste mission vara en motkultur och erbjuda alternativ till dessa avgudadyrkande visioner, eftersom missionen tillhör livets, rättvisans och fredens Gud och inte denna falska gud som orsakar elände och lidande för människor och natur. Mission är alltså att

” Vi värdesätter varje mänsklig kultur och inser att evangeliet inte ägs av någon grupp utan är till för alla folk

fördöma ekonomisk girighet och att delta i och utöva den gudomliga ekonomin som innebär kärlek, delande och rättvisa.

109 Vi hävdar att evangeliet om Jesus Kristus är goda nyheter för alla åldrar och platser och att det bör förkunnas i kärlekens och ödmjukhetens ande. Vi hävdar inkarnationens, korsets och uppståndelsens centrala roll i vårt budskap och även i sättet på vilket vi evangeliserar.

Därför visar evangeliet alltid på Jesus och Guds rike snarare än på institutioner och hör till kyrkans sanna väsen. Kyrkans profetiska röst ska inte vara tyst i tider som kräver

att rösten blir hörd. Kyrkan är kallad att förnya sina metoder för evangelisation så att den kan kommunicera de goda nyheterna med förvisning, inspiration och övertygelse.

110 Vi hävdar att dialog och samverkan för livets skull är en del av mission och evangelisation. Äkta evangelisation utförs med respekt för alla människors rätt till religions- och övertygelsefrihet, eftersom de är Guds avbilder. Proselytism som utförs med våldsamma medel, ekonomiska incitament eller utövande av maktmissbruk strider mot evangeliets budskap.

Det är viktigt att evangelisation bygger respektfulla relationer och förtroende mellan människor från olika

trosriktningar. Vi värdesätter varje mänsklig kultur och inser att evangeliet inte ägs av någon grupp utan är till för alla folk. Vi inser att vår uppgift inte är att föra med oss Gud dit utan att vittna om den Gud som redan är där (Apg 17:23-28). Genom att följa Anden får vi möjlighet att överbrygga kulturella och religiösa barriärer och arbeta tillsammans för livet.

111 Vi hävdar att Gud rör vid och ger kyrkan kraft i mission. Kyrkan som Guds folk, Kristi kropp och den heliga Andens tempel är dynamisk och förändras när den fortsätter Guds mission.

Detta leder till en mängd olika former av gemensamt vittnesbörd, vilket återspeglar mångfalden av den världsvida kristenheten. Kyrkorna måste vara i rörelse, tillsammans på väg i mission och fortsätta apostlarnas uppdrag. Praktiskt innebär det att kyrka och mission bör förenas och att olika kyrko- och missionsorganisationer måste samarbeta till förmån för livet.

112 Den treenige Guden inbjuder hela skapelsen till livets fest, genom Jesus Kristus som kom ”för att de skall ha liv, och liv i överflöd” (Joh 10:10), genom den heliga Anden som bekräftar visionen av Guds rike: ”Nu skapar jag en ny himmel och en ny jord.” (Jes 65:17) Vi överlämnar oss själva tillsammans i ödmjukhet och hopp till Guds mission, som återskapar och försonar allt och alla. Och vi ber: ”Livets Gud, led oss till rättvisa och fred!”

Fotnoter

¹ Jfr Todd M. Johnson och Kenneth R. Ross (red), *Atlas of Global Christianity*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 2009.

² Jfr Ion Bria, *The Liturgy after the Liturgy: Mission and Witness from an Orthodox Perspective*, Geneva, WCC, 1996. Uttrycket myntades först av ärkebiskop Anastasios Yannoulatos och spreds genom Ion Brias publicering.

³ *Alternative Globalization Addressing Peoples and Earth* (AGAPE): A Background Document, Geneva, WCC, 2005, s 13.

⁴ *The Accra Confession, Covenanting for Justice: in the Economy and the Earth*, World Alliance of Reformed Churches, 2004, §10.

⁵ Edinburgh 2010, *Common Call*, 2010, §4.

⁶ *Healing and Wholeness: The Churches' Role in Health*, Geneva, WCC, 1990, s 6.

⁷ *Baptism, Eucharist and Ministry*, Faith and Order Paper no. 111, 1982, §19. Svensk version: Kjell Ove Nilsson (red), *Dop, nattvard, ämbete: den officiella texten från Faith and Order – den så kallade*

Lima-texten 1982 – jämte introduktion och inofficiella ekumeniska kommentarer, Nordiska ekumeniska inst., Sigtuna, 1983.

⁸ Thomas F. Best och Günther Gassmann (red), *On the Way to Fuller Koinonia: Official Report of the Fifth World Conference on Faith and Order, Santiago de Compostela 1993*, Faith and Order Paper no. 166, Geneva, WCC, 1994, s 254.

⁹ Jfr "The Whole Church Taking the Whole Gospel to the Whole World: Reflections of the Lausanne Theology Working Group," 2010.

¹⁰ *Mission and Evangelism in Unity*, CWME Study Document, 2000, §13.

¹¹ Jfr "Mission as Ministry of Reconciliation", i Jacques Matthey (red), *You Are the Light of the World: Statements on Mission by the World Council of Churches 1980-2005*, Geneva, WCC, 2005, s 90-162.

¹² "Report of WCC Consultation on Mission and Ecclesiology of the Migrant Churches, Utrecht, the Netherlands, 16-21 November 2010", i *International Review of Mission*, 100.1, 2011, s 104-107.

¹³ Christopher Duraisingh (red), *Called to One Hope: The Gospel in Diverse Cultures*, Geneva, WCC, 1998, s 54.

¹⁴ *Ära till Gud och fred på jorden: Budskap från internationella fredsmötet i Kingston 2011*, SKR, 2012, s vi.

¹⁵ “*Diakonia in the Twenty First Century: Theological Perspectives*”, WCC Conference on Theology of *Diakonia* in the 21st Century, Colombo, Sri Lanka, 2-6 June 2012, s 2.

¹⁶ *Minutes and Reports of the Fourth Meeting of the Central Committee*, WCC, Rolle, Switzerland, 1951, s 66.

¹⁷ The Lausanne Movement, *The Cape Town Commitment*, 2010, Part I, 7(b).

¹⁸ Jfr Troskongregationen, *Doctrinal Note on Some Aspects of Evangelization*, no. 12, 2007, s 489-504.

¹⁹ *Towards Common Witness: A Call to Adopt Responsible Relationships in Mission and to Renounce Proselytism*, WCC Central Committee, 1997.

²⁰ Det är viktigt att notera att inte alla kyrkor förstår evangelisation så som det uttrycks ovan. Den Romersk-katolska kyrkan refererar till “*evangelization*” som *missio ad gentes* [mission till folken] riktat till dem som inte känner Kristus. I ett bredare perspektiv används uttrycket för att beskriva vanligt pastoralt arbete

medan frasen “*new evangelization*” beskriver pastoralt arbete för dem som inte längre utövar kristen tro. Jfr *Doctrinal Note on Some Aspects of Evangelization*.

²¹ *Kristet vittnesbörd i en mångreligiös värld*, Svenska missionsrådet och Sveriges kristna råd, 2012, vägledande principer §4.

²² *The San Antonio Report*, s 26; *Mission och evangelisation: Ett ekumeniskt dokument*, §3a4; *Called to One Hope*, s 38.

²³ *Kristet vittnesbörd i en mångreligiös värld*, Svenska missionsrådet och Sveriges kristna råd, 2012, vägledande principer §6-7 och 9-12.

²⁴ Jfr *Baar Statement: Theological Perspectives on Plurality*, WCC, 1990.

²⁵ *Dialogue and Proclamation*, §9, Påvliga rådet för interreligiös dialog, 1991.

²⁶ *Kristet vittnesbörd i en mångreligiös värld*, Svenska missionsrådet och Sveriges kristna råd, 2012, vägledande principer §7.

²⁷ *Called to One Hope*, s 21-22 och 24.

livet

Tillsammans för

MISSION OCH EVANGELISATION I EN VÄRLD I FÖRÄNDRING

Svenska
missionsrådet

SVERIGES
KRISTNA RÅD